

ע"פ 2127/17 - אמין עלוש נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 2127/17

לפני: כבוד המשנה לנשיאה ח' מלצר
כבוד השופטת ד' ברק-ארז
כבוד השופט י' אלרון

המערער: אמין עלוש

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על הכרעת דינו ועל גזר דינו של בית המשפט
המחוזי בנצרת מיום 20.1.2017 ומיום 23.2.2017
בת"פ 18447-03-15 שניתנו על ידי כב' השופט ג'
אזולאי

תאריך הישיבה: כ"ט בשבט התשע"ח (14.2.2018)

בשם המערער: עו"ד משה כהן

בשם המשיבה: עו"ד בתשבע אבגז

פסק דין
השופט י' אלרון:

הערעור שלפנינו נסוב על הכרעת דין מיום 10.1.2017 ועל גזר דין מיום 23.2.2017 בת"פ 18447-03-15 שניתנו בבית המשפט המחוזי בנצרת (השופט ג' אזולאי).

1. המערער הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בביצוע עבירת חבלה בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 333 ו-335(א)-(1)-(2) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ועבירת פגיעה בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 334 ו-335(א)-(1)-(2) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין.

2. בגין ההרשעה בעבירות אלה, הושתו על המערער עונש מאסר בפועל בן 10 חודשים; עונש מאסר על תנאי בן 9 חודשים שיעמוד בתוקפו למשך 3 שנים, והתנאי שלא יעבור כל עבירת אלימות פיזית כלפי אדם; פיצוי לשני המתלוננים, בסך של 2,000 ש"ח כל אחד; וכן קנס בסך של 2,000 ש"ח או חודש מאסר תמורתו.

כתב האישום

3. על-פי עובדות כתב האישום, כמתואר בהכרעת דינו של בית משפט קמא, בסמוך לשעה 9:30 ביום 25.2.2015 שהה המערער בצמיגייה (פנצ'רייה) שבבעלותו בנצרת, יחד עם דודו (אשר הואשם אף הוא בכתב האישום ועניינו נדון בנפרד), ואדם נוסף (להלן: האחר).

במועד האמור, הגיעו למקום האחים פאדי ואחמד חטיב (להלן: המתלוננים או פאדי ואחמד, בהתאמה), קבלני משנה של חברה למיחזור צמיגים (להלן: החברה) במטרה לאסוף 65 צמיגים למיחזור בהתאם להנחיית החברה. לאחר שהעמיסו את הצמיגים על משאית החברה, ובניגוד להנחיה האמורה, ביקש המערער להעמיס על המשאית כמות נוספת של צמיגים. המתלוננים, בידעם כי העמסת צמיגים נוספים דורשת את אישור החברה, התקשרו לנציגת החברה ומסרו את הטלפון למערער על מנת שיקבל את אישורה, אך האחרונה סירבה להיענות לבקשתו. בעקבות זאת, התעורר ויכוח מילולי בין הצדדים, שבמהלכו החל המערער יחד עם האחר להכות את המתלוננים, תוך שימוש באגרופן. בהמשך הצטרף גם דודו של המערער לתקיפת המתלוננים, כשהוא מצויד בפטיש.

כתוצאה מהאירועים המתוארים נחבלו המתלוננים: האחד בראשו ובגבו, ואף נגרם לו שבר באף; האחר נחבל בראשו ונזקק לתפרים, וכן נחבל במקומות נוספים בגופו.

ממצאי בית משפט קמא ומסקנותיו בהכרעת הדין

4. מאחר שחלק ניכר מטענות הערעור מופנות כלפי קביעותיו העובדתיות של בית משפט קמא, ארחיב קמעה על אודות ממצאיו, כפי שאלה פורטו בהכרעת הדין. בתוך כך איעזר בשלושת המקטעים שאליהם חילק בית משפט קמא את רצף האירועים: האירועים שקדמו לתקיפה; אירוע התקיפה עצמו; ומעשיו של המערער בתכופ לאחר שהמתלוננים נמלטו מזירת האירוע.

5. עובר לאירוע התקיפה - בית משפט קמא קבע, על יסוד עדויותיהם של המערערים כולם, כי בין המתלוננים

למערער לא הייתה היכרות מוקדמת; וכי בסמוך לתגרה האלימה פרץ עימות מילולי בין הצדדים. בית משפט קמא מצא כי עובדות אלה, אשר לא הוכחו על-ידי המערער, "מתיישבות עם גלישת האירועים למתחם האלימות הפיזית", ומשתלבות עם גרסתם של המתלוננים בדבר המשך האירועים.

6. אירוע התקיפה - בית משפט קמא מצא כי גרסתם של המתלוננים מהימנה, "חרף סתירות קלות שאינן יורדות לשורשו של הענין" כהגדרתו, כפי שיפורט להלן.

7. בהודעתו הראשונה במשטרה, מיום האירוע, ציין אחמד כי לאחר הוויכוח בעניין העמסת הצמיגים הנוספים, הכה אותו בראשו "הבעלים של הפנצ'ריה", ומיד בסמוך הכה אותו אדם נוסף בפניו באמצעות אגרופן. משנזעק פאדי לעזרתו של אחמד, החלו אותם שניים להכות גם אותו, כשאדם שלישי מצטרף אליהם, ומכה את אחמד באמצעות פטיש (נ/5, בעמ' 2). אחמד שב על עיקרי גרסתו זו בהודעה נוספת שמסר במשטרה ובעדותו בפני בית משפט קמא (נ/7 בעמ' 1; עמ' 45-26 לפרוטוקול הדיון), אף כי שינה בתיאור מקצת מנסיבות האירועים.

8. אירוע התקיפה תואר באופן דומה גם על-ידי פאדי, אף שהלה, בהודעתו הראשונה מיום האירוע, הציג את השתלשלות העובדות בצורה מעט שונה. לפי גרסתו, התקיפה בוצעה על-ידי "שלושת בניו" של בעל הצמיגייה. כמו כן טען כי תחילה היכו התוקפים את אחמד באמצעות אגרופן, ולאחר מכן הוא עצמו הוכה באמצעות "מוט ברזל" (נ/9).

9. בהודעתו השנייה במשטרה, אף היא מיום האירוע, שב פאדי על עיקרי גרסתו דלעיל, ובתוך כך טען כי דבריו בהודעתו הראשונה בדבר תקיפתו באמצעות מוט ברזל נאמרו מתוך לחץ ובלבול (נ/8). בעדותו בפני בית משפט קמא, חזר בו פאדי מגרסתו לפיה בניו של בעל הצמיגייה הם שביצעו את התקיפה, וטען כי הוא "אינו בטוח בזהותם של השניים כאחיו של הנאשם [המערער - י' א']" (עמ' 55 לפרוטוקול הדיון).

10. אל מול עדותם של המתלוננים, שנמצאה מהימנה, עמד בית משפט קמא על גרסתו של המערער, כפי שעלתה מהודעותיו במשטרה ומעדותו בפני בית משפט קמא. על-פי גרסה זו, לאחר הוויכוח המילולי בנושא העמסת הצמיגים הנוספים, הגיעו אלמונים אשר החלו ב"בלאגן ודחיפות" ובהכאת המתלוננים, בעודו מנסה להפסיק את הקטטה ולהפריד בין הניצים.

11. לאחר אירוע התקיפה - המתלוננים תיארו בעדותם מסכת עובדתית זהה במהותה, לפיה בשלב מסוים הצליחו לעלות על המשאית ולהימלט מזירת התקיפה, בעוד המערער דולק אחריהם במנוסתם, ואף מנסה להיכנס למשאית שעה שעצרו ברמזור. משלא עלה הדבר בידו, הגיע המערער בעקבות המתלוננים לתחנת המשטרה, שם עיכבו אותו מאבטחים עד למעצרו בידי שוטרים.

12. המערער, מנגד, הכחיש את טענת המתלוננים בכל הנוגע לרדיפתו אחריהם לאחר שנמלטו מהצמיגייה. לטענתו, לאחר שהשניים עזבו את המקום, הבחין כי הם שכחו את פנקס העבודה שלהם, ומשכך נסע אחריהם במטרה להשיבו (ת/7, ת/9 בעמ' 2, עמ' 86-100 לפרוטוקול הדיון). בהודעתו השנייה הוסיף המערער כי נהג אוטובוס אשר נכח בצומת שבו עצרו המתלוננים, היה עד לניסיונותיו להשיב לאלה האחרונים את פנקס העבודה.

13. לאחר שבחן את גרסאות המתלוננים והמערער, קבע בית משפט קמא כי גרסתו של המערער, לפיה אלמונים שהגיעו למקום הם שהיכו את המתלוננים, היא "מופרכת ובלתי סבירה". זאת, לנוכח הודאתו כי בין הצדדים התעורר ויכוח מילולי ביחס להעמסת הצמיגים הנוספים; משום שלא הציג כל סיבה הגיונית ל"להיטותו" להתחקות אחר המתלוננים, לאחר שעזבו את הצמיגיה; ומאחר שלא ידע להסביר מדוע המשיך לרדוף אחר המתלוננים עד לתחנת המשטרה, על אף שלטענתו השיב להם את פנקס העבודה כאשר פגש בהם ברמזור.

14. מנגד, נקבע כאמור כי גרסתם של המתלוננים מהימנה אף שהיא "אינה שלמה בכל חלקיה", כלשון בית משפט קמא. כך, נמצא כי היו הבדלים בין ההודעות והעדויות של אחדד באשר למספר הצמיגים שהתבקשו המתלוננים להעמיס; ביחס לזהות המתלונן שהותקף ראשון; בנוגע למספר המשתתפים בקטטה; וכן בהתייחס לזהות התוקף אשר עשה שימוש באגרופן. בית משפט קמא לא ייחס משקל של ממש להבדלים אלה, לאחר ששוכנע כי בנסיבות העניין "לא ניתן לצפות מהמתלוננים המבוהלים לדייק דיוק מושלם" בתיאור ההתרחשויות.

15. לצד עדויות המתלוננים, נתמכו מסקנות בית משפט קמא בממצאים נוספים:

האחד, הסכם סולחה אשר הוגש לעיונו של בית המשפט (נ/3). מעדותו של אחדד בואר כי המתלוננים הגיעו להסדר עם המערער ומשפחתו, בגדרו סוכם על מתן פיצוי כספי למתלוננים, אולם בהמשך התנערה משפחת המערער מהתחייבותה זו. המערער אישר אף הוא בעדותו את קיומו של הסכם הסולחה, אולם לא ידע להשיב מדוע ביקשה משפחתו את סליחת המתלוננים.

השני, עדויות מאבטחי תחנת המשטרה, לפיהן המשיך המערער לנהוג באלימות מילולית ופיזית לאחר שהמתלוננים נכנסו לתחנה, וניכר היה על-פי סימני חבלות קלות בפניו ובידיו של המערער כי "הלך מכות" (עמ' 16-22 לפרוטוקול הדיון; עמ' 115-116 להכרעת הדין).

16. כמו כן דחה בית משפט קמא את טענות המערער לקיומם של מחדלי חקירה, ובכללם אי-איתורו של נהג האוטובוס, שלשיטת המערער היה עד לאירועים שהתרחשו בעת שעצרו המתלוננים ברמזור; היעדר תיעוד חזותי לחקירת המערער; ואי-עריכת שחזור. בית משפט קמא קבע, כי אף אם מדובר ב"מחדלי חקירה", כטענת המערער, הרי שאלה אינם משמעותיים, שכן אין בהם כדי לקפח את הגנתו.

17. במישור המשפטי, קבע בית משפט קמא כי אופי פציעתם של המתלוננים עולה כדי "חבלה חמורה", כהגדרת מושג זה בסעיף 333 לחוק העונשין. עוד נמצא כי המערער חבר אל יתר התוקפים באופן העולה כדי ביצוע בצוותא. בית משפט קמא עמד על כך שכל אחד מבני החבורה נטל חלק בתקיפה, אף אם המערער עצמו לא גרם לחבלות כולן, ולא הוא שתקף באמצעות אגרופן.

18. לנוכח המפורט לעיל, פסק בית משפט קמא כי המכלול הראייתי מצביע על אשמת המערער; וכי מארג הראיות מלמד שאין לקבל את גרסתו לאופן קרות האירועים. על סמך האמור, הרשיע בית משפט קמא את המערער בעבירות אשר יוחסו לו בכתב האישום.

19. בגזר דינו, עמד בית משפט קמא על פגיעת המערער בערכים המוגנים של שלמות הגוף, שלום הציבור ובטחונו; תיאר את נסיבות ביצוע העבירות החמורות - תקיפה אלימה של המתלוננים תוך גרימת נזקי גוף; וכן בחן את מדיניות הענישה הנוהגת ביחס לעבירות אלו. לאחר ששקל את כל אלה, העמיד בית משפט קמא את מתחם הענישה על 8 עד 24 חודשי מאסר בפועל.

20. לאחר מכן, פנה בית משפט קמא לגזור את עונשו של המערער בתוך המתחם שקבע. כשיקולים לקולה, מנה את היעדרן של הרשעות קודמות למערער; וכן את היותו אב לשלושה ילדים קטנים ומפרנס עיקרי של משפחתו. כשיקול לחומרה, נתן בית משפט קמא דעתו לכך שהמערער לא הביע חרטה כלשהי על מעשיו. לאחר שאיזן בין שיקולים אלה, נקבע עונשו של המערער כמפורט לעיל.

מכאן - הערעור שלפנינו.

אציין, להשלמת התמונה, כי ביום 19.3.2017 קיבל בית משפט זה (השופט א' שהם) את בקשת המערער, אשר הייתה מוסכמת על המשיבה, לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל אשר הוטל עליו.

טענות הצדדים בערעור

טענות המערער

21. בערעורו על הכרעת הדין, משיג המערער על ממצאי העובדה והמהימנות שאותם קבע בית משפט קמא, וכן על קביעתו בדבר אחריותו כמבצע בצוותא.

22. ממצאי העובדה והמהימנות - המערער טוען כי בית משפט קמא לא התייחס באופן פרטני לעדויות המתארות את אירוע התקיפה, ולא בחן את סדר האירועים כהווייתם. המערער סבור, אפוא, כי על בית משפט זה לבחון "בחינה קונקרטיית" את ממצאי העובדה והמהימנות שאותם קבע בית משפט קמא.

23. כך, גורס המערער כי שגה בית משפט קמא משלא ייחס משקל משמעותי לפגמים שנפלו בגרסאות המתלוננים בהודעותיהם במשטרה, ובהם אי-יכולתם לנקוב במספר המעורבים המדויק שנטל חלק בקטטה; אי-דיוקים שנפלו בגרסאותיהם ביחס למספר הצמיגים הנוספים שביקש המערער להעמיס על משאיתם; תיאור מקום הכאתו של פאדי - אם בסמוך למשאית או בתוכה; והאפשרות כי המערער הוא שביצע את התקיפה באמצעות אגרופן.

24. עוד הצביע המערער על "סתירות ותמיהות מהותיות שלא זכו להתייחסות בהכרעת הדין", לדבריו. כך, ביחס לטענתו של פאדי, לפיה הוכה ב"מוט ברזל", ממנה נסוג בהודעה מאוחרת שמסר באותו יום, בצינו כי אינו זוכר במדויק

את פרטי האירוע. בנוסף, שב המערער וטוען למחדלי חקירה שונים, ובכללם אי-עריכת שחזור לאירוע שבמוקד כתב האישום; אי-מציאת ראיה אובייקטיבית לקיומו של האגרופן בו נתקפו המתלוננים; ואי-חקירתם של מעורבים שונים.

25. אשר ל"הסכם הסולחה" שהוצג בפני בית משפט קמא, טוען המערער כי אין לייחס למסמך זה משמעות כלשהי. לשיטתו, המתלונן אחמד, אשר העיד על תוכנו של המסמך ונסיבות כריתתו, נתפס ב"עדות שקר" בפרטים שונים שמסר בעניין זה.

26. נוכח פגמים אלה, סבור המערער כי שגה בית משפט קמא בהעדיפו את גרסת המתלוננים על פני זו שלו. לעמדתו, גרסתו באשר לנסיבות תקיפת המתלוננים, שעיקרה כי "בלהט הויכוח בינו לבין המתלוננים הגיעו למקום כעשרה אלמונים, והחלו בהכאת המתלוננים", היא גרסה "סבירה ומוכחת" הנתמכת בחומר הראיות.

27. אחריות המערער כמבצע בצוותא – עוד טוען המערער כי שגה בית משפט קמא בהרשעו בביצוע בצוותא של העבירות, שעה שלא הוכח כי "חבר למזימה עבריינית" יחד עם יתר התוקפים, או כי היה מודע "לקיום אגרופן בידי אחר והשימוש בו על ידי אחר".

28. לחלופין לערעורו על הרשעתו, סבור המערער כי בית משפט קמא החמיר עימו יתר על המידה בקביעת עונשו. לשיטתו, נפלה שגגה מלפני בית משפט קמא בהטילו עליו עונש חמור מזה שהוטל על דודו, אשר היה שותף לקטטה אך לא נידון לעונש מאסר בפועל, אלא למאסר על תנאי בלבד. בנוסף, נטען כי אין לחייבו בתשלום פיצויים למתלוננים, שכן לא נגרם להם נזק כלשהו.

טענות המשיבה

29. המשיבה סומכת ידיה על מסקנות בית משפט קמא בדבר מעורבות המערער בביצוע העבירות, בהדגישה כי טענותיו מכוונות נגד ממצאי עובדה ומהימנות ברורים שאותם קבע בית משפט קמא, אשר אין כל מקום להתערב בהם.

30. אשר לערעור על חומרת העונש, דוחה המשיבה את טענות המערער לפגמים שנפלו בקביעת מתחם הענישה ובגזירת העונש בתוכו. לעמדתה, עונש המאסר שהוטל על המערער "נוטה לקולא", ואין כל מקום להתערב במסקנות בית משפט קמא אף במישור זה.

דיון והכרעה

31. אקדים ואציין כי לאחר שמיעת טענות הצדדים ועיון בערעור ובתגובה לו, באתי לכלל מסקנה כי בדין הורשע המערער בעבירות המפורטות בכתב האישום, וכי אין מקום להתערב בעונש שהושת עליו בשל כך. אעמוד להלן על נימוקי למסקנה זו.

32. כמפורט לעיל, ביסס בית משפט קמא את הכרעת דינו על עדויותיהם של המתלוננים, תוך שהעדיף את גרסתם של אלה על-פני גרסת המערער, ולאחר שנמצאו ראיות התומכות בגרסתם.

הלכה היא כי לא בנקל יתערב בית המשפט שלערעור בקביעות מהימנות ובממצאי עובדה שנקבעו על-ידי הערכאה הדיונית, ובפרט כאשר אלה מבוססות על הערכת עדויות שהובאו בפניו (ראו למשל: 6295/05 וקנין נ' מדינת ישראל, פסקאות 36-40 (25.1.2007)). לאחר בחינת טענות הצדדים, לא מצאתי מקום לסטות מכלל זה במקרה שלפנינו.

33. לשיטתי, לא נפל כל פגם בקביעותיו של בית משפט קמא בדבר מהימנות גרסת המתלוננים, וביחס להתרשמותו השלילית מגרסת המערער. כמתואר לעיל, מצא בית משפט קמא את גרסת המתלוננים "מהימנה, חרף סתירות קלות שאינן יורדות לשורשו של העניין". קביעה זו עוגנה בניתוח מפורט ומנומק של הודעות המתלוננים, וניתנה לאחר שמצא כי הפערים בין גרסתם בהודעותיהם במשטרה לבין גרסתם בעדויותיהם בבית המשפט אינם משמעותיים.

34. משבחנתי אף אני את חומר הראיות, שוכנעתי כי ליבת גרסת המתלוננים קוהרנטית, מגובשת ואחידה ביחס להשתלשלות התלת-שלבית של האירועים.

בשלב הראשון, העידו המתלוננים על עימות מילולי בינם לבין המערער בדבר צמיגים נוספים שאותם ביקש להעמיס על המשאית (בעובדות אלה הודה המערער בעדותו; ראו עמ' 87 לפרוטוקול הדיון).

בשלב השני, גלש הוויכוח המילולי לעימות פיזי, בעוד המערער תוקף באלימות את המתלוננים ביחד עם אחרים, תוך שאחד מבני החבורה התוקפת מצויד באגרופן.

בשלב השלישי, דלק המערער אחר המתלוננים לאחר שהללו נמלטו מזירת הקטטה, ניסה לפתוח את דלת המשאית שעה שעצרו ברמזור, ואף עקב אחריהם עד לשער תחנת המשטרה.

35. אף אם נפלו סתירות מסוימות באשר לפרטים משניים בגרסאות המתלוננים, הרי שקביעת בית משפט קמא כי אין לייחס לסתירות אלה משקל ממשי – בדין יסודה. אכן, לא אחת הדגיש בית משפט זה כי אין לצפות מאמרות ועדויות של נפגעי עבירה בקטטה מרובת משתתפים, שיביאו לידי מארג עובדתי מלא, חף משגיאות. כך למשל קבע בעבר מ"מ הנשיא מ' לנדוי:

"בעדויות על קטטה רבת משתתפים כזאת אין לצפות לכך שלא תהיינה סתירות בפרט זה או אחר, כאשר העדים חזו במחזה מרגש המתחולל לנגד עיניהם במהירות וקשה לאדם לשחזר לאחר מכן את מהלך הקטטה על כל פרטיה, ומה גם שכל עד רואה את האירועים מזוויות ראייה שלו" (ע"פ 564/78 שחאדה נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד לג(3) 77, 79 (1979)).

36. כזכור, טוען המערער ל"סתירות ותמיהות מהותיות שלא זכו להתייחסות בהכרעת הדין", כדוגמת הכאתו של פאדי ב"מוט ברזל" וזהות התוקף שעשה שימוש באגרופן. לאחר עיון בהודעות המעורבים ובעדויותיהם בבית משפט קמא, אני סבור כי אין לראות ב"סתירות" אלה משום פגמים מהותיים בתשתית הראייתית, וכי אין בטענות המערער כדי לפגוע באמינות גרסתם של המתלוננים באשר לאופן התרחשות אירוע התקיפה.

37. כך, לא מצאתי לייחס משקל של ממש לשינוי גרסתו של פאדי בעניין הכאתו במוט ברזל. כאמור, בהודעתו השלישית במשטרה, אשר ניתנה מספר שעות לאחר האירוע, הסביר פאדי כי אומנם בתחילה טען שהוכה ב"מוט ברזל", אולם לאחר מכן ציין כי אינו משוכנע בכך:

"אני הייתי בלחץ ומסרתי עדות ממש סמוך לאירוע והייתי מבולבל ועכשיו כשאני חושב על זה לא היה מוט ברזל היה אגרופן והיה את הפטיש ואולי אמרתי מוט כי התכוונתי לאגרופן" (נ/11, עמ' 3).

הסברו של פאדי לשינויים בגרסתו (כאמור, שעות ספורות בלבד לאחר קרות האירוע) עולה בקנה אחד עם מסקנתו של בית משפט קמא, לפיה בלהט האירועים המתוארים אין לצפות כי המעורבים אכן יזכרו את מכלול נסיבות התקיפה, ומשכך, אין בטענה זו כדי לקעקע את המסקנות שעליהן התבססה ההרשעה.

38. לא מצאתי טעם להתערב גם בקביעות בית משפט קמא ביחס למשקלם של מחדלי החקירה. כזכור, טוען המערער כי חוקרי המשטרה נמנעו מלחקור נהג אוטובוס שהיה מצוי בקרבת המשאית בעודה ממתינה ברמזור, וכי לא נערך תיעוד חזותי לחקירת המערער במשטרה. טענות אלה נבחנו לגופן בידי בית משפט קמא, אשר קבע כי נפקותם של המחדלים אינה ממשית ביחס למכלול הראייתי. לפיכך, מצא בית משפט קמא כי אין בהם כדי לעורר חשש משמעותי לפגיעה בהגנת המערער באופן שהקשה עליו להתמודד עם חומר הראיות נגדו. מסקנה זו מקובלת אף עליי, לנוכח ההלכה המושרשת שלפיה רשויות החקירה אינן מחויבות בהבאת "הראיה המקסימלית" לשם הרשעה, אלא די בקיומן של "ראיות מספקות", אשר בכוחן להוכיח את אשמת הנאשם מעבר לספק סביר (ראו ע"פ 9908/04 נסראלדין נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (31.7.2006)).

39. למול התרשמותו של בית משפט קמא מעדות המתלוננים, ניצבת גרסת המערער לאירועים. אף בהיבט זה, לא מצאתי יסוד להתערב במסקנת בית משפט קמא, לפיה גרסתו של המערער נמצאה בעייתית, בלתי אמינה, וככזאת ש"אינה מתיישבת עם הגיון ושכל ישר", כלשונו.

גרסת המערער לקרות האירועים, לפיה ביקש "בטוב ליבו" לסייע למתלוננים ולהרחיקם ממוקד התגרה, אינה נתמכת בחומר הראיות שבתיק ואכן אינה מתיישבת עם הגיון הדברים. בנוסף, גרסה זו נסתרת על ידי דברי מאבטחי תחנת המשטרה, אשר העידו על התנהגותו האלימה עם הגעת המתלוננים לתחנה.

40. כמבואר לעיל, משיג המערער על כך שבית משפט קמא מצא חיזוק לראיות המשיבה בהסכם ה"סולחה" שנערך בין משפחתו לבין המתלוננים. אין לחדד כי טענה זו נושאת משקל של ממש, במישור העקרוני. כשלעצמי, אני

סבור כי יש לנקוט משנה זהירות טרם שנפנה לראות בהסכם "סולחה" כראיית חיזוק לחובתו של נאשם בהליך הפלילי.

הסכמי "סולחה" הנערכים לא אחת בין משפחות המתלונן או נפגע העבירה, לבין משפחת הנאשם - נעשים לעיתים שלא בידיעתו או על דעתו, ומערבים שיקולים שונים שאינם בהכרח שומרים על טוהר הראיות. לפיכך, אין לייחס קיומו של הסכם מעין זה לחובתו של נאשם שעה שאין לו לעיתים יד בדבר, ויש לבחון כל מקרה על פי נסיבותיו הפרטניות.

בנסיבות ענייננו, עמדתי היא כי ממילא הוצגו בפני בית משפט קמא די והותר ראיות על מנת לבסס את אשמת המערער מעבר לספק סביר ולהרשיעו בעבירות שיוחסו לו. לנוכח האמור, אינני נדרש לקבוע מסמרות בדבר משקלו של הסכם ה"סולחה" בנסיבות המקרה דנא.

41. עוד אציין כי לא מצאתי דופי במסקנת בית משפט קמא, לפיה נמנה המערער עם המעגל הפנימי של מבצעי העבירות, ולפיכך יש לראותו כמי שביצען בצוותא עם יתר התוקפים. זאת בהתאם להלכה הפסוקה, שלפיה אין נדרשת מודעותו של כל חבר לתכנית העבריינית הכוללת ולמכלול רכיבי ההתנהגות של יתר המבצעים בצוותא, לרבות כאשר המדובר בהתנהגות אלימה אליה מתווסף שימוש בכלי משחית, דוגמת אגרופן (ראו למשל: ע"פ 7637/05 יוסף נ' מדינת ישראל, פסקה ז(7) (5.7.2007)).

42. סיכומם של דברים הוא כי איני סבור שיש בטענות המערער כדי לקעקע את ממצאי המהימנות שנקבעו בערכאה הדיונית ולערער את התמונה הכוללת המשתקפת לנגד עינינו. אותם "חורים" ראייתיים להם טוען המערער אינם אלא תולדה טבעית של אופיו של האירוע שבמוקד הערעור, בהיותו קטטה רבת משתתפים. יתרה מכך, אף לא מצאתי כי עלה בידי המערער לעורר ספק בדבר מעורבותו בתקיפת המתלוננים בחבורה.

43. אשר על כן, אני סבור כי המערער הורשע בדין, ומשכך אציע לחברי לדחות את הערעור על הכרעת דינו של בית משפט קמא.

הערעור על גזר הדין

44. כידוע, הלכה היא מלפני בית משפט זה כי ערכאת הערעור אינה נוהגת להתערב בחומרת העונש שהושת בערכאה קמא, אלא אם נפלה טעות מהותית בגזר הדין, או כאשר העונש שהוטל חורג באופן משמעותי ממדיניות הענישה המקובלת במקרים דומים (ראו: ע"פ 5590/16 נתשה נ' מדינת ישראל, פסקה 33 (17.1.2018)). לאחר עיון בגזר דינו של בית משפט קמא ושמיעת טיעוני הצדדים בערעור, לא מצאתי כי המקרה שלפנינו נמנה עם אחד החריגים האמורים.

45. מעשיו האלימים של המערער, בהכותו את המתלוננים אגב ויכוח מילולי, גרמו לאלה האחרונים חבלות גוף של ממש. כפי שעולה מגזר הדין קמא, חומרת מעשים אלה נשקלה במסגרת קביעת מתחם הענישה, כמו גם ערכי היסוד שנפגעו בעטיים, ומדיניות הענישה המקובלת במקרים דומים. בנוסף, ושלא כטענת המערער, עמד בית משפט

קמא על ההבחנה בין נסיבותיו של האחרון לבין אלו של דודו, שהשתתף אף הוא בקטטה. כמתואר בגזר הדין קמא, דודו של המערער הודה בביצוע העבירות והורשע, בסופו של יום, בעבירות אלימות פחותות בחומרתן מאלה שבהן הורשע אחיינו, תוך שהחלק המיוחס לו בביצוע העבירות קטן מזה של המערער. בנסיבות אלו, אינני סבור כי נפלה כל שגגה במתחם העונש ההולם שקבע בית משפט קמא.

46. אשר לגזירת העונש בתוך המתחם, עיון בגזר הדין מלמד כי בית משפט קמא שקל כדבעי את הנסיבות אשר אינן כרוכות בביצוע העבירה, ובהן היות זו הרשעתו הראשונה של המערער, מחד גיסא; וחוסר נכונותו לגלות חרטה על מעשיו, מאידך גיסא. בסופו של יום, נקבע עונשו של המערער בחלקו התחתון של המתחם, תוך שזה הועמד על 10 חודשי מאסר בפועל בלבד, בצירוף עונשי מאסר על תנאי, חיוב בתשלום פיצויים וקנס.

47. בנסיבות האמורות, לא מצאתי כי העונש שהוטל על המערער, על כל רכיביו, מקים עילה להתערבותנו, משאין הוא חורג מרמת הענישה המקובלת, ומשלא עלה בידי המערער להוכיח כי נפלה בו טעות של ממש.

סוף דבר

48. אשר על כן, אציע לחברי" כי נדחה את הערעור, על שני חלקיו.

על המערער להתייצב לתחילת ריצוי עונשו בימ"ר "קישון" ביום 14.3.2018 לא יאוחר משעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיזן מוקדם, עם ענף אבחון ומיזן של שב"ס בטלפונים 08-9787377; 08-9787336.

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה ח' מלצר:

אני מסכים.

המשנה לנשיאה

אני מסכימה. אוסיף עוד כי לשיטתי עונשו של המערער הועמד למעשה על הצד המקל בהתחשב בחומרת מעשיו.

שופטת

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט י' אלרון.

ניתן היום, י"ג באדר התשע"ח (28.2.2018).

שופט

שופטת

המשנה לנשיאה
